

Sláturfélag Suðurlands svf.

Ársreikningur samstæðunnar

2017

Sláturfélag Suðurlands svf.

Ársreikningur samstæðunnar

2017

Efnisyfirlit

Skýrsla stjórnar	2-3
Áritun óháðra endurskoðenda	4-5
Rekstrarreikningur	6
Efnahagsreikningur	7
Yfirlit um eigið fé	8
Yfirlit um sjóðstreymi	9
Skýringar	10-24

Skýrsla stjórnar

Sláturfélag Suðurlands svf. er samvinnufélag og tilgangur félagsins skv. samþykktum er að annast slátrun, úrvinnslu og sölu á framleiðslu félagsmanna. Félagið flytur einnig inn vörur og stundar aðra verslun eftir því sem það styrkir sölu á framleiðslu félagsins. Með hliðsjón af tilgangi félagsins og stöðu þess er höfuðmarkmið félagsins að vera leiðandi matvælafyrirtæki sem starfar á heildsölustigi og dreifir vörum á landsvísu. Félagið starfar á þremur sviðum, slátrun, kjötiðnaði og innflutningi matvæla, áburðar og fóðurs.

Dótturfélög Sláturfélags Suðurlands svf. eru tvö. Reykjagarður hf. sem er félag í kjúklingaframleiðslu og sölu á kjúklingaafurðum. Skrifstofa félagsins er í Reykjavík, en afurðavinnsla félagsins fer fram á Hellu í Rangárvallasýslu. Holtt og gott ehf. er í framleiðslu og sölu á salati og grænmetisvörum og er starfstöð félagsins í Reykjavík.

Samstæðuársreikningur Sláturfélags Suðurlands svf. fyrir árið 2017 er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla, eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu.

Afkoma ársins og fjárhagsleg staða

Samkvæmt rekstrarreikningi var hagnaður af rekstri samstæðu Sláturfélags Suðurlands svf. á árinu 2017, 160 millj.kr. Samkvæmt efnahagsreikningi nema eignir samstæðunnar 8.657 millj.kr., bókfært eigið fé samstæðunnar er í árslok 5.181 millj.kr. og eiginfjárhlutfall er 60%. Meðalfjöldi starfsmanna hjá félaginu á árinu 2017 er 461 starfsmenn.

Stofnsjóðir og eigendur

Stofnsjóðseign í A-deild er í árslok 350 millj.kr. og eiga 2.273 aðilar yfir kr. 1.000 í stofnsjóði, en þeir voru 2.283 árið áður. Enginn stofnsjóðseigandi á yfir 10% af stofnsjóði A-deildar.

Stofnsjóðseign í B-deild er 200 millj.kr. sem skiptist á milli 564 hluthafa og fjölgaði þeim um 3 frá síðasta ári. Tíu stærstu hluthafar í B-deild stofnsjóðs eru Landsbankinn hf. með 20,61% hlut, Sameinaði lífeyrissjóðurinn með 15,38% hlut, Birta lífeyrissjóður með 15%, Sláturfélag Suðurlands svf. með 9,96%, Festa lífeyrissjóður með 5,98%, Vátryggingafélag Íslands með 2,84%, Steingrímur Aðalsteinsson með 2,16%, Magnús Benediktsson með 2%, Helgi Eggertsson með 1,19% og Auðhumla svf. með 1,04% hlut í B-deild stofnsjóðs. Eign Sláturfélags Suðurlands er færð til lækkunar á stofnsjóðseign í B-deild meðal eiginfjárreikninga.

Tillaga til aðalfundar

Stjórn félagsins leggur til við aðalfund að greiddur verði 11,73% arður af B-deild stofnsjóðs, þar af er verðbótarþáttur 1,73%, eða alls 21,1 millj.kr. og að reiknaðir verði 4% vextir á höfuðstól inneigna í A-deild stofnsjóðs, alls 14 millj.kr. Stjórnin vísar að öðru leyti í ársreikninginn um breytingar á eign fé félagsins.

Stjórn félagsins

Stjórn félagsins skal skipuð fimm aðalmönnum og fimm varamönnum. Skulu þeir kosnir á aðalfundi úr hópi félagsmanna til eins árs í senn. Í aðalstjórn skal hlutfall hvors kyns fyrir sig ekki vera lægra en 40%. Í stjórn Sláturfélags Suðurlands svf., sitja tvær konur og þrír karlmenn. Stjórn Sláturfélags Suðurlands svf. uppfyllir því skilyrði 27. gr. laga um Samvinnufélög nr. 22/1991 um kynjahlutföll, en þar er kveðið á um að hlutfall hvors kyns sé ekki lægra en 40%.

Stjórnarhættir

Stjórn Sláturfélags Suðurlands svf. hefur sett sér starfsreglur þar sem valdsvið hennar er skilgreint og verksvið sett fram. Sláturfélag Suðurlands svf. hefur sett fram upplýsingar um stjórnarhætti í samræmi við leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja sem gefnar eru út af Viðskiptaráði Íslands, Nasdaq Iceland og Samtökum atvinnulífsins. Leiðbeiningarnar taka ekki að öllu leyti tillit til starfshátta samvinnufélaga sem eru í sumum veigamiklum atriðum ólík hlutafélögum. Af þessum sökum fylgir Sláturfélag Suðurlands svf. ekki að öllu leyti leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja. Sláturfélag Suðurlands svf. er skráð á First North markaðnum hjá NASDAQ OMX. Ekki er gerð krafa um að fyrir liggi yfirlýsing vegna stjórnarhátta hjá fyrirtækjum sem skráð eru á First North markaðnum. Sláturfélag Suðurlands svf. kysir samt sem áður að birta hana og er hægt að nálgast hana á heimasíðu félagsins.

Skýrsla stjórnar

Yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Að álit stjórnar og forstjóra Sláturfélags Suðurlands svf. koma fram í samstæðuársreikningi þessum allar upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að glöggva sig á stöðu samstæðunar í árslok 2017, rekstrarárangri ársins 2017 og fjárhagslegri þróun á árinu, auk þess að greina frá áhættustýringu og þeim óvissuþáttum sem samstæðan kann að mæta.

Stjórn og forstjóri Sláturfélags Suðurlands svf. hafa í dag rætt samstæðuársreikning félagsins fyrir árið 2017 og staðfesta hann með undirritun sinni.

Reykjavík, 22. febrúar 2018

Í stjórn

Hallfreður Vilhjálmsson
Stjórnarformaður

Kristinn Jónsson
Varaformaður

Guðmundur Ómar Helgason

Jóhanna Bríet Ingólfssdóttir

Sverrir Gíslason

Steinþór Skúlason
Forstjóri

Áritun óháðra endurskoðenda

Til stjórnar og hluthafa Sláturfélags Suðurlands svf.

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi samstæðuársreikning Sláturfélags Suðurlands svf. fyrir árið 2017. Samstæðuársreikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning, efnahagsreikning, yfirlit um breytingu á eigin fé, yfirlit um sjóðstreymi, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu samstæðunnar á árinu 2017 efnahag hennar 31. desember 2017 og breytingu á handbæru fé á árinu 2017, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og viðbótar kröfur í lögum um ársreikninga.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum um ábyrgð endurskoðanda hér að neðan. Við erum óháð Sláturfélagi Suðurlands svf. og dótturfélögum í samræmi við settar siðareglur fyrir endurskoðendur á Íslandi og höfum við uppfyllt ákvæði þeirra. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Aðrar upplýsingar

Stjórn og forstjóri bera ábyrgð á öðrum upplýsingum. Aðrar upplýsingar innifela skýrslu stjórnar.

Álit okkar á samstæðuársreikningnum nær ekki yfir aðrar upplýsingar og við ályktum hvorki um, né veitum staðfestingu á efni þeirra ef frá er talin sú staðfesting varðandi skýrslu stjórnar sem fram kemur hér að neðan.

Í tengslum við endurskoðun okkar berum við ábyrgð á að lesa framangreindar aðrar upplýsingar og skoða hvort þær séu í verulegu ósamræmi við samstæðuársreikninginn eða þekkingu okkar sem við höfum aflað við endurskoðunina eða virðast að öðru leyti innifela verulegar skekkjur. Ef við komumst að þeirri niðurstöðu, byggt á þeirri vinnu sem við höfum framkvæmt, að það séu verulegar skekkjur í öðrum upplýsingum ber okkur að skýra frá því. Það er ekkert sem við þurfum að skýra frá hvað þetta varðar.

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir samstæðuársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Ábyrgð stjórnar og forstjóra á samstæðuársreikningnum

Stjórn og forstjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur í lögum um ársreikninga. Stjórn og forstjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð samstæðuársreikningsins eru stjórn og forstjóri ábyrg fyrir því að meta rekstrarhæfi Sláturfélags Suðurlands svf. Ef við á, skulu stjórn og forstjóri setja fram viðeigandi skýringar um rekstrarhæfi og hvers vegna þau ákváðu að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins, nema stjórn og forstjóri hafi ákveðið að leysa félagið upp eða hætta starfsemi, eða hafi enga aðra raunhæfa möguleika.

Stjórn og endurskoðunarnefnd skal hafa eftirlit með gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun samstæðuársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að samstæðuársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar.

Næganleg vissa er þó ekki trygging þess að endurskoðun framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Áritun óháðra endurskoðenda (framhald)

Endurskoðun okkar í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegri dómgreind og beitum við gagnrýnni hugsun við endurskoðunina. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

- Greinum og metum hættuna á verulegri skekkju í samstæðuársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, hönnum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeim hættum og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals, misvísandi framsetningu samstæðuársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá innri eftirlitsaðgerðum.
- Öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að hanna viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits samstæðunnar.
- Metum hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru, og tengdar skýringar, séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnnenda sé raunhæft.
- Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum samstæðuársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi þurfum við að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi samstæðunnar.
- Metum í heild sinni hvort samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metum framsetningu, uppbyggingu, innihald og þar með talið skýringar við samstæðuársreikninginn með tilliti til glöggrar myndar.

Okkur ber skylda til að upplýsa stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirlit sem komu fram í endurskoðuninni, ef við á.

Kópavogur, 22. febrúar 2018

Deloitte ehf.

Halldór Arason,
endurskoðandi

Árni Þór Vilhelmsson,
endurskoðandi

Kjörnir skoðunarmenn

Við undirritaðir, kjörnir skoðunarmenn Sláturfélags Suðurlands svf., höfum farið yfir ársreikning þennan. Við teljum að hann sé í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla, eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og samþykktir félagsins og leggjum til að hann verði samþykktur.

Reykjavík, 22. febrúar 2018

Ásbjörn Sigurgeirsson

Bjarni Jónsson

Rekstrarreikningur og yfirlit yfir heildarafkomu 2017

	Skýr.	2017	2016
Rekstrartekjur	4	11.740.802	11.859.347
Aðrar tekjur		12.605	14.081
Vöru- og umbúðarnotkun		(5.825.319)	(5.877.403)
Laun og launatengd gjöld	5	(3.239.471)	(2.930.685)
Annar rekstrarkostnaður		(1.984.379)	(1.870.273)
Afskriftir fastafjármuna	9	(399.826)	(372.189)
Rekstrarhagnaður		304.413	822.878
Fjármunatekjur		37.866	37.677
Fjármagnsgjöld		(146.544)	(160.756)
	6	(108.678)	(123.079)
Hagnaður fyrir skatta		195.735	699.799
Tekjuskattur	7	(35.617)	(138.171)
Hagnaður ársins		160.117	561.628
Hagnaður á hlut			
Hagnaður á hlut	8	0,30	1,09

Efnahagsreikningur 31. desember 2017

Eignir	Skýr.	31.12.2017	31.12.2016
Fastafjármunir			
Varanlegir rekstrarfjármunir	9	5.539.341	4.882.493
Eignarhlutar í öðrum félögum		13.150	7.675
		<u>5.552.491</u>	<u>4.890.168</u>
Veltufjármunir			
Vörubirgðir	11	1.662.493	1.658.348
Viðskiptakröfur	12	1.186.627	1.242.659
Aðrar skammtímakröfur	13	99.741	47.036
Handbært fé	14	155.866	511.000
		<u>3.104.727</u>	<u>3.459.043</u>
Eignir		<u>8.657.218</u>	<u>8.349.211</u>
Eigið fé og skuldir			
Eigið fé			
	15		
Stofnsjóður A-deild		349.814	340.550
Stofnsjóður B-deild		180.074	180.074
Yfirverðsreikningur hlutafjár		159.111	159.111
Lögbundinn varasjóður		137.454	135.138
Annað bundið eigið fé		1.401.246	1.237.388
Óráðstafað eigið fé		2.953.481	2.901.815
Eigið fé		<u>5.181.181</u>	<u>4.954.076</u>
Langtímaskuldir og skuldbindingar			
Langtímaskuldir	16	1.624.066	1.684.005
Eftirlaunaskuldbinding		0	22.900
Tekjuskattsskuldbinding	7	449.410	412.420
		<u>2.073.476</u>	<u>2.119.325</u>
Skammtímaskuldir			
Viðskiptaskuldir	17	469.654	421.738
Skuldir við lánastofnanir		130.903	6.544
Aðrar skuldbindingar	18	92.463	0
Næsta árs afborganir langtímaskulda	19	84.502	84.324
Ógreiddir reiknaðir skattar	7	23.477	123.973
Aðrar skammtímaskuldir	20	601.562	639.231
		<u>1.402.561</u>	<u>1.275.810</u>
Skuldir		<u>3.476.037</u>	<u>3.395.135</u>
Eigið fé og skuldir		<u>8.657.218</u>	<u>8.349.211</u>

Yfirlit yfir eigið fé 1. janúar - 31. desember 2017

Eigið fé

	Stofnsjóður A-deild	Stofnsjóður B-deild	Yfirverðs- reikningur	Lögbundinn varasjóður	Annað bundið fé	Óráðstafað eigið fé	Samtals
Eigið fé 1.1 2016	327.134	180.074	159.111	131.783	683.134	2.707.831	4.189.067
Stofnsjóðsinngreiðslur A-deild	10.598						10.598
Stofnsjóðsútgreiðslur A-deild	(10.088)						(10.088)
Reiknaðir vextir af A-deild	16.133					(16.133)	0
Fjármtekjusk. v. vaxta af A-deild	(3.227)						(3.227)
Greiddur arður af B-deild						(21.610)	(21.610)
Sérstakt endurmat					227.708		227.708
Sérstakt endurmat millifært					(28.608)	28.608	(1)
Heildarafkoma ársins						561.628	561.628
Millifært á annað bundið eigið fé					355.154	(355.154)	0
Tillag í lögbundinn varasjóð				3.355		(3.355)	(0)
Eigið fé 31.12 2016	340.550	180.074	159.111	135.138	1.237.388	2.901.815	4.954.076
Stofnsjóðsinngreiðslur A-deild	9.903						9.903
Stofnsjóðsútgreiðslur A-deild	(14.242)						(14.242)
Reiknaðir vextir af A-deild	17.004					(17.004)	0
Fjármtekjusk. v. vaxta af A-deild	(3.401)						(3.401)
Greiddur arður af B-deild						(21.789)	(21.789)
Sérstakt endurmat					96.516		96.516
Sérstakt endurmat millifært					(22.228)	22.228	0
Heildarafkoma ársins						160.117	160.117
Millifært á annað bundið eigið fé					89.570	(89.570)	0
Tillag í lögbundinn varasjóð				2.316		(2.316)	0
Eigið fé 31.12 2017	349.814	180.074	159.111	137.454	1.401.246	2.953.481	5.181.181

Yfirlit um sjóðstreymi ársins 2017

	Skýr.	2017	2016
Rekstrarhreyfingar			
Rekstrarhagnaður		304.413	822.878
Afskriftir	9	399.826	372.189
Söluhagnaður fastafjármuna		(5.620)	(8.859)
(Lækkun), hækkun eftirlaunaskuldbindinga		(7.300)	1.600
Veltufé frá rekstri án vaxta og skatta		691.319	1.187.808
Vörubirgðir (hækkun), lækkun		(4.145)	379.561
Aðrar rekstartengdar eignir, lækkun, (hækkun)		10.626	(24.903)
Rekstartengdar skuldir, (lækkun)		(7.689)	(256.542)
Handbært fé frá rekstri án vaxta og skatta		690.111	1.285.924
Innborgaðir vextir og arður		27.199	37.817
Greiddir vextir		(99.705)	(114.870)
Greiddir skattar	7	(123.252)	(20.748)
Handbært fé frá rekstri		494.353	1.188.123
Fjárfestingahreyfingar			
Keyptir varanlegir rekstrarfjármunir	9	(855.767)	(432.961)
Seldir varanlegir rekstrarfjármunir		17.821	13.980
Kaup í öðrum félögum		(7.680)	0
Afborganir skuldabréfa		0	20.419
		(845.626)	(398.562)
Fjármögnunarhreyfingar			
Afborganir langtímaskulda		(89.616)	(193.455)
Nýjar langtímaskuldir		0	10.655
Hækkun/(lækkun) á skammtímaskuldum við lánastofnanir		124.359	(166.585)
Stofnsjóðsgreiðslu A-deild	15	(7.740)	(2.718)
Greiddur arður af B-deild stofnsjóðs	15	(21.789)	(21.610)
		5.214	(373.713)
(Lækkun), hækkun handbærs fjár		(346.060)	415.848
Handbært fé í upphafi árs		511.000	101.413
Gengismunur á handbæru fé		(9.075)	(6.261)
Handbært fé í lok árs		155.866	511.000

Skýringar

1. Starfsemi

Ársreikningur samstæðu Sláturfélags Suðurlands svf. fyrir árið 2017 hefur að geyma ársreikning félagsins og dótturfélaga þess.

Sláturfélag Suðurlands svf. er samvinnufélag, í eigu búvöruframleiðenda á félagssvæði sínu og almennra hluthafa. Félagið starfar á grundvelli laga um samvinnufélög nr. 22/1991. Félagssvæði Sláturfélagsins skv. samþykktum er Vestur-Skaftafellssýsla, Austur-Skaftafellssýsla austur að Jökulsá á Breiðamerkursandi, Rangárvallasýsla, Árnessýsla, Kjósar- og Gullbringusýsla, Borgarfjarðarsýsla, Mýrarsýsla, Snæfells- og Hnappadalssýsla og Dalasýsla auk bæja og kaupstaða innan framangreindra svæða.

Tilgangur félagsins er skv. samþykktum, að annast slátrun, úrvinnslu og sölu á framleiðslu félagsmanna. Félagið flytur einnig inn vörur og stundar aðra verslun eftir því sem það styrkir sölu á framleiðslu félagsins.

Með hliðsjón af tilgangi félagsins og stöðu þess er höfuðmarkmið félagsins að vera leiðandi matvælafyrirtæki sem starfar á heildsölustigi og dreifir vörum á landsvísi. Félagið starfar á þremur sviðum, slátrun, kjötiðnaði og innflutningi matvæla, áburðar og fóðurs.

Sláturfélag Suðurlands svf. er með höfuðstöðvar að Fosshálsi 1, Reykjavík. Að Fosshálsi eru skrifstofur, markaðs- og söludeildir félagsins. Á Hvolsvelli er meginhluti kjötiðnaðar staðsettur ásamt dreifingu á framleiðsluvörum félagsins. Félagið rekur sláturhús á Selfossi ásamt úrbeiningu á kjöti og pökkunarstöð.

Dótturfélög Sláturfélags Suðurlands svf. eru tvö. Reykjagarður hf. sem er félag í kjúklingaframleiðslu og sölu á kjúklingaafurðum. Skrifstofa félagsins er í Reykjavík, en afurðavinnsla félagsins fer fram á Hellu í Rangárvallasýslu. Holtt og gott ehf., er í framleiðslu og sölu á salati og grænmetisvörum og er starfsstöð félagsins í Reykjavík.

2. Innleiðing á nýjum og endurskoðuðum alþjóðlegum reikningsskilastöðlum (IFRS)

Samstæðan hefur tekið upp alla alþjóðlega reikningsskilastaðla, breytingar á þeim og túlkanir sem gilda fyrir reikningsskilatímabil sem hófust 1. janúar 2017, sem Evrópusambandið hefur staðfest og eiga við um starfsemi hennar. Samstæðan hefur ekki tekið upp staðla, breytingar á stöðlum eða túlkanir sem taka gildi fyrir reikningsskilatímabil sem hefjast síðar, en heimilt er að taka upp fyrr. Þeir eru annars vegar IFRS 9 um fjármálagerninga og IFRS 15 um tekjur af samningum við viðskiptavinum sem taka gildi 1. janúar 2018 og svo hins vegar IFRS 16 um leigusamninga sem tekur gildi 1. janúar 2019. Áhrif hafa ekki verið metin til fulls en að mati stjórnenda eru áhrifin óveruleg á reikningsskil samstæðunnar.

3. Reikningsskilaaðferðir

3.1 Yfirlýsing um að alþjóðlegum reikningsskilastöðlum sé fylgt

Ársreikningur samstæðu er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir eru samþykktir af Evrópusambandinu.

3.2 Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningur samstæðu Sláturfélags Suðurlands svf. er gerður eftir kostnaðarverðsaðferð að því undanskildu að ákveðnir fastafjármunir og fjármálagerningar eru færðir á gangvirði. . Kostnaðarverð byggir almennt á gangvirði þess sem er greitt fyrir undirliggjandi eignir. Ársreikningurinn er gerður í íslenskum krónum.

3.3 Samstæða

Ársreikningur samstæðunnar tekur til ársreikninga móðurfélagsins og dótturfélaga þess. Dótturfélög eru þau félög þar sem samstæðan fer með yfirráð. Yfirráð eru til staðar þegar samstæðan:

- hefur ákvörðunarvald yfir fjárfestingunni,
- ber áhættu eða hefur réttinn til að njóta breytilegs ávinnings vegna þátttöku í fjárfestingunni, og
- getur með ákvörðunarvaldi haft áhrif á ávinning sinn af fjárfestingunni.

Félagið endurmetur á reikningsskiladegi hvort að yfirráð yfir fjárfestingu séu til staðar með tilliti til ofangreindra þátta.

Rekstrarniðurstaða keyptra eða seldra dótturfélaga á árinu er meðtalin í rekstrarreikningi og yfirliti um aðra heildarafkomu frá og með kaupdegi eða fram að söludegi eftir því sem við á.

Leiðréttingar á reikningsskilum dótturfélaganna eru gerðar þegar að nauðsynlegt þykir og reikningsskilaaðferðir þeirra aðlagðar að þeim sem samstæðan notar.

Markmið með gerð samstæðureikningsskila er að birta einungis tekjur, gjöld, eignir og skuldir samstæðunnar út á við og er því viðskiptum innan hennar eytt við gerð reikningsskilanna.

Breytingar á eignarhlut í dótturfélögum

Breytingar á eignarhlut í dótturfélagi án þess að móðurfélag missi yfirráð eru færðar meðal eigin fjár. Viðeigandi breytingar eru gerðar á eignarhluta móðurfélags og minnihluta svo hlutdeild endurspegli réttan eignarhlut hvors aðila. Mismunur á bókfærðu verði eignarhluta minnihlutans sem breytist og gangvirðis gagngjaldsins er færður meðal eigin fjár.

Breytingar á eignarhlut í dótturfélagi sem verða til þess að móðurfélag missir yfirráð eru færðar í rekstrarreikning. Hagnaður eða tap er reiknað sem mismunur á gangvirði gagngjaldsins að viðbættu gangvirði eftirstæðs hluta að frádregnu bókfærðu verði eigna og skulda dótturfélagsins og hlutdeildar minnihluta. Þegar eignir dótturfélagsins eru færðar á endurmetnu verði eða gangvirði er uppsafnaður hagnaður eða tap sem fært hefur verið í yfirlit um aðra heildarafkomu endurflokkað yfir í rekstrarreikning eða á óráðstafað eigið fé eftir því sem við á. Eftirstæður eignarhlutur er í upphafi færður á gangvirði á þeim degi sem móðurfélagið missir yfirráð í samræmi við IAS 39 eða eftir því sem við á, á kostnaðarverði ef um er að ræða hlutdeildarfélag eða félag sem lýtur sameiginlegri stjórn.

3.4 Tekjur

Tekjur eru færðar á gangvirði móttækinnar eða innheimtanlegrar greiðslu að frádregnum afsláttum og vöruskilum.

Tekjur af vörusölu

Tekjur af vörusölu eru skráðar þegar vara er afhent og eignarréttur hefur verið fluttur. Öll eftirfarandi skilyrði þarf að uppfylla:

- áhætta og ávinningurinn af eignarrétti vörunnar flyst til kaupanda,
- félagið hefur ekki lengur yfirráð yfir vörunni,
- unnt er að meta fjárhæð teknanna með áreiðanlegum hætti,
- líklegt þykir að félagið muni hafa efnahagslegan ávinning af viðskiptunum og
- kostnaður sem tengist viðskiptunum liggur fyrir eða hægt er að meta hann með áreiðanlegum hætti.

Skýringar

Tekjur af veittri þjónustu

Tekjur af samningsbundinni þjónustu eru færðar eftir framvindu þjónustunnar.

- innborganir vegna þjónustu eru tekjufærðar í hlutfalli við stöðu samnings á reikningsskiladegi;
- tekjur af þjónustu sem veitt er samhliða vörusölu eru skráðar í hlutfalli við áætlaðan kostnað við að veita þjónustuna.

Arður og vaxtatekjur

Arður af fjárfestingum er tekjufærður á því tímabili sem úthlutun er samþykkt. Vaxtatekjur eru færðar þegar líklegt þykir að samstæðan muni hafa hagrænan ávinning af þeim og unnt er að meta fjárhæð teknanna með áreiðanlegum hætti. Vaxtatekjur eru færðar eftir því sem þær falla til miðað við virka vexti. Virkir vextir eru sú ávöxtunarkrafa sem núvirðir áætlað sjóðstreymi eða tekjur yfir áætlaðan líftíma fjáreignarinnar þannig að það jafngildi bókfærðri fjárhæð fjáreignarinnar.

Leigutekjur

Sjá umfjöllun í skýringu 3.5.

3.5 Leigusamningar

Leigusamningar eru flokkaðir sem fjármögnunarleigusamningar þegar samningsskilmálar gera ráð fyrir að verulegur hluti áhættunnar og hagur af eignarréttindum sé framseldur leigukaupa. Aðrir leigusamningar eru flokkaðir sem rekstrarleigusamningar.

Samstæðan sem leigusali

Leigutekjur af rekstrarleigusamningum eru færðar línulega yfir samningstímann. Kostnaði sem tengist beint samningum og umsýslu vegna rekstrarleigu er bætt við bókfært verð hinnar leigðu eignar og hann er svo gjaldfærður línulega á leigutímanum. Samstæðan er ekki aðili að fjármögnunarleigusamningum sem leigusali.

Samstæðan sem leigutaki

Eignir samkvæmt fjármögnunarleigusamningum eru færðar meðal varanlegra rekstrarfjármuna á því sem lægra reynist af gangvirði þeirra á samningsdegi eða núvirði lágmarksleigugreiðslna. Samsvarandi skuld við leigusala er færð í efnahagsreikning.

Greiðslur vegna rekstrarleigusamninga eru gjaldfærðar línulega yfir samningstímann. Leiguhvatar vegna rekstrarleigusamninga eru tekjufærðir línulega yfir samningstímann.

3.6 Erlendir gjaldmiðlar

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð í starfrækslugjaldmiðli samstæðunnar á gildandi gengi þess dags sem viðskiptin fara fram. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi í lok reikningsskiladags. Ópeningalegar eignir sem færðar eru á sögulegu kostnaðarverði eru ekki uppfærðar vegna gengisbreytinga. Gengismunur sem myndast er færður í rekstrarreikning.

3.7 Fjármagskostnaður

Allur fjármagnskostnaður er færður í rekstrarreikning á því tímabili sem hann fellur til miðað við aðferð virkra vaxta. Lántökukostnaður er eignfærður og færður í rekstrarreikning á líftíma lána miðað við virka vexti.

3.8 Tekjuskattur

Tekjuskattur er færður í rekstrarreikning nema þegar hann tengist liðum sem færðir eru beint á eigin fé, en þá er tekjuskatturinn færður á eigin fé. Útreikningur hans byggir á afkomu fyrir skatta að teknu tilliti til varanlegra mismuna á skattalegri afkomu og afkomu samkvæmt ársreikningi.

Tekjuskattur til greiðslu er tekjuskattur sem áætlað er að komi til greiðslu á næsta ári vegna skattskylds hagnaðar fjárhagsársins.

Frestaður skattur stafar af mismun efnahagsliða í skattuppgjöri annars vegar og ársreikningi hins vegar. Mismunurinn stafar af því að tekjuskattstofn samstæðunnar er miðaður við aðrar forsendur en reikningsskil þess. Frestur tekjuskattur er ekki færður vegna tímabundins mismunar sem verður til við upphaflega skráningu viðskiptavildar.

Tekjuskattsinnæign er metin á reikningsskiladegi og er einungis færð að því marki sem líklegt er að hún nýtist á móti skattskyldum hagnaði í framtíðinni.

3.9. Varanlegir rekstrarfjármunir

Eignir til eigin nota eru skráðar meðal varanlegra rekstrarfjármuna þegar líklegt er að hagrænn ávinningur tengdur eigninni muni nýtast samstæðunni og hægt er að meta kostnað vegna eignarinnar með áreiðanlegum hætti. Varanlegir rekstrarfjármunir eru upphaflega skráðir á kostnaðarverði. Kostnaðarverð varanlegra rekstrarfjármuna samanstendur af kaupverði og öllum beinum kostnaði við að koma eigninni í tekjuhæft ástand.

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan nýtingartíma rekstrarfjármuna og færðar í rekstrarreikning. Eignir í fjármögnunarleigu eru afskrifaðar línulega á samningstíma þeirra eða nýtingartíma, hvort sem styttra reynist, nema líklegt þyki að samstæðan muni eignast eignina í lok leigutímans. Lóðir og lönd eru ekki afskrifuð. Upplýsingar um áætlaðan nýtingartíma eigna má finna í skýringu 9.

Hagnaður eða tap vegna sölu eigna telst mismunur söluverðs og bókfærðs verðs eigna á söludegi og er færður í rekstrarreikning á því tímabili sem salan á sér stað.

3.10. Eignarhluti í öðrum félögum

Eignarhluti í öðrum félögum er færður til eigna á kostnaðarverði að teknu tilliti til virðisrýrnunar einstakra fjárfestinga.

3.11 Virðisrýrnun efnislegra eigna annarra en viðskiptavildar

Samstæðan metur á reikningsskiladegi hvort vísbendingar séu til staðar um að efnislegar eignir séu virðisrýrðar. Ef slíkar vísbendingar eru fyrir hendi metur samstæðan endurheimtanleg virði viðkomandi eignar til að ákvarða upphæð virðisrýrnunar (ef einhver er). Ef ekki reynist unnt að meta endurheimtanlegt virði einstaka eigna, er endurheimtanlegt virði minnstu aðgreinanlegu sjóðskapandi einingar sem viðkomandi eign tilheyrir metið.

Endurheimtanlegt virði er gangvirði eignar að frádregnum sölukostnaði eða nýtingarvirði hennar í rekstri, hvort heldur sem hærri reynist. Ef endurheimtanlegt virði eignar (eða sjóðskapandi einingar) er metið vera lægra en bókfært verð, er bókfært verð fært niður í endurheimtanlegt virði. Virðisrýrnun er færð í rekstrarreikning nema eignin sé færð samkvæmt endurmatsaðferð. Heimilt er að bakfæra virðisrýrnun á síðari stigum, en þó aldrei umfram bókfært verð viðkomandi eignar (eða sjóðskapandi einingar) hefði virðisrýrnun ekki verið færð.

3.12 Birgðir

Vörubirgðir eru metnar á kostnaðarverði eða hreinu söluverði hvort sem lægra reynist. Kostnaðarverð birgða samanstendur af kostnaði við öflun þeirra ásamt öðrum kostnaði sem fellur til við að koma birgðum í söluhæft ástand. Hreint söluverð er áætlað söluverð að frádregnum áætluðum sölukostnaði. Framleiðslukostnaður samanstendur af hráefniskostnaði, launakostnaði og óbeinum kostnaði vegna framleiðslunnar. Hreint söluverð er áætlað söluverð að frádregnum áætluðum sölukostnaði.

3.13 Fjáreignir

Fjáreignir samstæðunnar eru lán og kröfur. Lán og kröfur eru fjáreignir sem bera fastar eða ákvarðanlegar greiðslur og eru ekki skráðar á virkum markaði. Lán og kröfur eru færðar á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti að frádreginni virðisrýrnun.

Virkir vextir

Vaxtatekjur eru færðar miðað við virka vexti fyrir fjáreignir aðrar en þær sem færðar eru á gangvirði í gegnum rekstrarreikning.

Virkir vextir er sú ávöxtunarkrafa sem núvirðir áætlað sjóðstreymi yfir áætlaðan líftíma fjármálalagernings, eða yfir styttra tímabil ef við á, þannig að það jafngildi bókfærðri fjárhæð fjáreignarinnar við upphaflega skráningu.

Virðisrýrnun fjáreigna

Á reikningsskiladegi er bókfært verð fjáreigna, annarra en fjáreigna á gangvirði í gegnum rekstrarreikning, metið í þeim tilgangi að kanna hvort vísbending sé um virðisrýrnun. Virðisrýrnun hefur orðið ef vænt framtíðarsjóðstreymi miðað við upphaflega virka vexti er lægra en bókfært verð. Ef virðisrýrnun á ekki lengur við er hún bakfærð í rekstrarreikningi, þó aldrei umfram bókfært verð fyrir virðisrýrnun.

Afskráning fjáreigna

Samstæðan afskráir fjáreignir þegar samningsbundinn réttur til framtíðarsjóðstreymis af fjáreigninni er ekki lengur til staðar eða þegar áhætta og ávinningur af fjáreigninni flyst yfir á annan aðila.

3.14 Fjárskuldir

Fjárskuldir eru metnar á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti.

Samstæðan afskráir fjárskuldir eingöngu þegar skuldbinding vegna þeirra er ekki lengur til staðar. Hagnaður eða tap vegna afskráningar eru færð í rekstrarreikning.

3.15 Skuldbindingar

Skuldbindingar eru færðar þegar samstæðan ber lagalega eða líklega greiðsluskyldu vegna liðinna atburða og hægt er að meta fjárhæð hennar með áreiðanlegum hætti.

3.16 Reikningshaldslegt mat

Gerð á ársreikninga í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda. Reikningshaldslegt mat og undirliggjandi forsendur eru byggðar á sögulegum gögnum og öðrum viðeigandi þáttum. Endanleg niðurstaða kann að vera frábrugðin þessu mati.

Reikningshaldslegt mat og undirliggjandi forsendur þess eru endurskoðaðar reglulega. Áhrif breytinga á reikningshaldslegu mati eru færð á því tímabili sem að matið er endurskoðað og síðari tímabilum ef við á.

Upplýsingar um mikilvægar ákvarðanir þar sem mat stjórnenda og reikningsskilaaðferðir hafa mest áhrif á skráðar fjárhæðir eigna og skulda í ársreikningnum er að finna í eftirfarandi skýringum:

- Skýring 9 - mat á líftíma varanlegra rekstrarfjármuna
- Skýring 11 - mat á niðurfærslu birgða
- Skýring 12 - mat á niðurfærslu viðskiptakrafna

Skýringar

4. Rekstrartekjur

	2017	2016
Sala innanlands	11.240.667	11.354.190
Sala erlendis	500.135	505.157
	<u>11.740.802</u>	<u>11.859.347</u>

Helstu viðskiptavinir innanlands eru matvöruverslanir og kjötvinnslur auk bænda, skóla og mötuneyta. Sala erlendis hefur að mestu verið útflutningur til landa eins og Bretlands, Spánar, Póllands, Sviss og Hollands. Samstæðan seldi á árinu 2017 24,9% af rekstrartekjum sínum til einnar rekstrarsamstæðu. Á árinu var hlutdeild sömu rekstrarsamstæðu 29,9%.

5. Laun og launatengd gjöld

	2017	2016
Laun	2.575.987	2.320.465
Lífeyrissjóður	275.509	221.789
Önnur launatengd gjöld	230.735	232.014
Annar starfsmannakostnaður	157.239	156.417
	<u>3.239.471</u>	<u>2.930.685</u>
Stöðugildi að meðaltali	461	456

Laun og hlunnindi til stjórnar og lykilstjórnenda félaga innan samstæðunnar námu um 151,5 millj.kr. (2016: 116,1 millj.kr.), greiðslur í lífeyrissjóði um 28,6 millj.kr. (2016: 21,9 millj.kr.) og eignarhlutur þeirra í B-deild stofnsjóðs er samtals um 1,2 millj.kr. (2016: 1,2 millj.kr.).

6. Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Fjármunatekjur greinast þannig:	2017	2016
Vaxtatekjur af innstæðum og kröfum	30.522	34.898
Arður af hlutabréfaeign	1.895	1.653
Vaxtatekjur og verðbætur af fjárfestingum til gjalddaga	0	1.126
Aðrar vaxtatekjur	5.449	0
	<u>37.866</u>	<u>37.677</u>
Fjármagnsgjöld greinast þannig:		
Vaxtagjöld af skammtímaskuldum við lánastofnanir	(356)	(22.484)
Vaxtagjöld og verðbætur af langtímaskuldum	(112.866)	(132.573)
Gengistap	(16.985)	(5.699)
Önnur vaxtagjöld	(16.337)	0
	<u>(146.544)</u>	<u>(160.756)</u>

Skýringar

7. Tekjuskattur

Tekjuskattur er reiknaður og færður í ársreikninginn og nemur gjaldfærð fjárhæð í rekstrarreikningi 35,6 millj.kr. Á árinu 2016 nam gjaldfærð fjárhæð í rekstrarreikningi 138,2 millj.kr. Tekjuskattur til greiðslu á árinu 2018 nemur 23,5 millj. kr. (2017: 124 millj. kr.).

Virkur tekjuskattur greinist þannig:

	2017		2016	
	Fjárhæð	%	Fjárhæð	%
Hagnaður fyrir skatta	195.735		699.799	
Skatthlutfall	39.147	20,0%	139.960	20,0%
Fenginn arður	(379)	-0,2%	(331)	0,0%
Vextir A-deildar stofnsjóðs.....	(3.401)	-1,7%	(3.227)	-0,5%
Aðrir liðir	250	0,1%	1.769	0,3%
Tekjuskattur samkvæmt rekstrarreikningi	35.617	18,2%	138.171	19,7%

Tekjuskattsskuldbinding greinist þannig:

	2017	2016
Staðan í ársbyrjun	(412.420)	(333.699)
Tekjuskattsskuldbinding leiðrétt f.f.ári	(720)	(7.596)
Reiknaður tekjuskattur vegna sérstaks endurmats, sbr. skýringu nr. 9	(24.129)	(56.927)
Reiknaður tekjuskattur vegna ársins 2017 / 2016	(35.617)	(138.171)
Tekjuskattur til greiðslu á árinu 2018 / 2017	23.477	123.973
Staðan í árslok	(449.410)	(412.420)

Tekjuskattsinneign/(-skuldbinding) greinast þannig á einstaka liði efnahagsreikningsins:

	31.12.2017	31.12.2016
Varanlegir rekstrarfjármunir	(453.313)	(405.918)
Viðskiptakröfur og birgðir	(11.140)	(11.773)
Aðrir liðir	5.765	5.271
Áhrif af yfirfæranlegu skattalegu tapi	9.278	0
	(449.410)	(412.420)

8. Hagnaður á hlut

Hagnaður á hlut	2017	2016
Hagnaður ársins á hlut	0,30	1,09
Hagnaður á hvern hlut útistandandi hlutafjár er reiknaður miðað við eftirfarandi forsendur:		
Hagnaður notaður í útreikningi á heildarhagnaði á hlut.....	160.117	561.628
Vegið meðaltal hlutafjár.....	525.257	513.916

Skýringar

9. Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

	Fasteignir og lóðir	Vélar og áhöld	Bifreiðar og flutningstæki	Samtals
Kostnaðarverð				
Staða 1.1.2016	5.557.529	2.510.488	379.249	8.447.266
Yfirfært við kaup á félagi	284.635	0	0	284.635
Eignfært á árinu	203.596	180.705	48.660	432.961
Selt og aflagt á árinu	0	(82.768)	(26.198)	(108.966)
Staða 1.1.2017	6.045.760	2.608.425	401.711	9.055.896
Sérstakt endurmat	120.645	0	0	120.645
Eignfært á árinu	463.483	422.553	62.195	948.231
Selt og aflagt á árinu	0	(8.443)	(58.506)	(66.949)
Staða 31.12.2017	6.629.888	3.022.535	405.400	10.057.823
Afskriftir				
Staða 1.1.2016	2.409.464	1.282.728	212.867	3.905.059
Afskrift ársins	142.663	182.545	46.981	372.189
Selt og aflagt á árinu	0	(82.725)	(21.120)	(103.845)
Staða 1.1.2017	2.552.127	1.382.548	238.728	4.173.403
Afskrift ársins	158.001	196.828	44.997	399.827
Selt og aflagt á árinu	0	(8.443)	(46.305)	(54.748)
Staða 31.12.2017	2.710.128	1.570.933	237.420	4.518.482
Bókfært verð				
Bókfært verð í ársbyrjun	3.493.633	1.225.877	162.983	4.882.493
Bókfært verð í árslok	3.919.760	1.451.602	167.980	5.539.341
Nýtingartími eigna	25-50 ár	5-17 ár	5-8 ár	

Meðal fasteigna eru lóðir að bókfærðu verði 62 millj.kr. sem eru ekki afskrifaðar (2016: 62 millj.kr.).

Á eignum samstæðunnar hvíla þinglýst veð og skuldbindingar til tryggingar skuldum að eftirstöðvum 1.709 millj.kr. í árslok 2017 (2016: 1.781 millj.kr.). Bókfært verð þeirra eigna sem eru með veð og skuldbindingar eru um 4.520 millj.kr. (2016: 4.720 millj.kr.).

Á árinu 2008 voru fasteignir endurmetnar með hliðsjón af verðmati sem gert var af Ferli ehf., verkfræðistofu. Matið var byggt á útreikningum á endurkaupsverði að frádregnum afskriftum, en um sérhæfar eignir er að ræða. Á árinu 2016 voru fasteignir Sláturfélags Suðurlands svf. endurmetnar að nýju af Ferli ehf. og við það hækkaði virði eignanna um 284,6 millj.kr. Á árinu 2017 var fasteign Hollt og gott ehf. endurmetin að nýju og við það hækkaði virði eignarinnar um 120,6 millj. kr.

Upplýsingar um endurmetnar fasteignir í árslok	31.12.2017	31.12.2016
Endurmetið bókfært verð	3.919.760	3.493.633
Þar af áhrif sérstaks endurmats.....	(1.188.109)	(1.112.191)
Bókfært verð án áhrifa endurmats	2.731.651	2.381.442

Fasteignamat og vátryggingamat eigna félagsins í árslok greinist þannig:

	Fasteignamat 2017	Vátrygginga- mat 2017	Fasteignamat 2016	Vátrygginga- mat 2016
Fasteignir og lóðir	3.660.852	9.857.643	3.059.476	8.559.193
Vélar og tæki, eignatryggingar		4.485.640		4.583.100
Aðrar lausafjártryggingar		342.209		254.035
Rekstrarstöðvunartrygging		3.917.761		2.878.752

Skýringar

10. Eignarhlutar í dótturfélögum

Nafn dótturfélags	Staðsetning	Hlutdeild	Atkvæðisréttur	Megin starfsemi
Reykjagarður hf.	Reykjavík/Hella	100,00%	100,00%	Framleiðsla og sala á kjúklingum
Holtt og gott ehf.	Reykjavík	100,00%	100,00%	Framleiðsla og sala á salati

11. Vörubirgðir

	31.12.2017	31.12.2016
Afurðir, vörur í vinnslu og fullunnar vörur	1.071.274	1.196.477
Áburður, fóður og plast	199.990	128.432
Rekstrarvörur	127.796	88.520
Ýmsar vörur	263.433	244.919
	<u>1.662.493</u>	<u>1.658.348</u>
Tryggingaverðmæti birgða	<u>1.665.074</u>	<u>1.671.679</u>

Vörubirgðir í lok fjárhagsársins hafa verið metnar með tilliti til seljanleika og vörubirgðir færðar niður samkvæmt því mati. Niðurfærslan byggir á mati stjórnenda og meðtalin í gjaldfærslu birgða er niðurfærsla að fjárhæð 341 millj.kr. (2016: 312 millj.kr.).

Arion banki hf. er með veð í vörubirgðum samstæðunnar að fjárhæð 871 millj.kr. (2016: 717 millj.kr.)

12. Viðskiptakröfur

	31.12.2017	31.12.2016
Innlendar viðskiptakröfur	1.223.155	1.291.983
Erlendar viðskiptakröfur	36.537	41.082
Niðurfærsla vegna krafna sem kunna að tapast	(73.065)	(90.406)
	<u>1.186.627</u>	<u>1.242.659</u>

Arion banki hf. er með veð í viðskiptakröfum félagsins að fjárhæð 658 millj.kr. (2016: 621 millj.kr.)

Breytingar á niðurfærslu viðskiptakrafna greinist þannig:

	31.12.2017	31.12.2016
Staða í ársbyrjun	(90.406)	(90.406)
Breyting afskriftasjóðs á árinu.....	11.795	(9.210)
Tapaðar viðskiptakröfur á árinu.....	5.546	9.210
Staða í árslok	<u>(73.065)</u>	<u>(90.406)</u>

Niðurfærsla hefur verið reiknuð vegna krafna sem kunna að tapast og áætlaðra vöruskila. Niðurfærslan er byggð á mati stjórnenda og reynslu fyrri ára. Veittur gjaldfrestur samstæðunnar er að meðaltali 32 dagar (2016: 34 dagar).

13. Aðrar skammtímakröfur

	31.12.2017	31.12.2016
Fyrirframgreiddur kostnaður	36.204	12.137
Fjármagnstekjuskattur	19.897	9.230
Virðisaukaskattur	32.214	9.791
Aðrar skammtímakröfur	11.427	15.878
	<u>99.741</u>	<u>47.036</u>

Skýringar

14. Handbært fé

Við gerð yfirlits um sjóðstreymi, felur handbært fé í sér reiðufé og handbært fé á bankareikningum. Handbært fé sem fram kemur í yfirliti um sjóðstreymi samanstendur af eftirfarandi fjárhæðum:

	31.12.2017	31.12.2016
Bankainnstæður í íslenskum krónum	27.535	442.491
Bankainnstæður í erlendra mynt	128.099	68.455
Sjóður	231	54
	<u>155.866</u>	<u>511.000</u>

15. Hlutfé

Stofnsjóðir

Stofnsjóður félagsins skiptist í tvo hluta, A-deild sem er mynduð af séreignarhlutum félagsmanna og B-deild sem er mynduð með sölu á hlutum í þeirri deild. Allt hlutfé í B-deild stofnsjóðs hefur verið greitt inn til félagsins. Í A-deild stofnsjóðs leggst árlega ákveðinn hundradshluti af andvirði afurðainnleggs hvers félagsmanns eftir nánari ákvörðun félagsstjórnar. Stofnsjóður A-deildar kemur til útgreiðslu ef aðilar hætta búskap eða ná 70 ára aldri.

Stofnsjóðir A-deildar greinist þannig:

	31.12.2017	31.12.2016
Stofnsjóður í ársbyrjun	340.550	327.134
Stofnsjóðsinnngreiðslur á árinu	9.903	10.598
Stofnsjóðsútgreiðslur á árinu	(14.242)	(10.088)
Reiknaðir vextir af A-deild stofnsjóðs - fjármagnstekjuskattur	13.603	12.906
	<u>349.815</u>	<u>340.550</u>

Stofnsjóðir B-deildar greinist þannig:

	Hlutfall	31.12.2017	31.12.2016
Heildarhlutfé í árslok	100,00%	200.000	200.000
Eigin hlutir í árslok	-9,96%	(19.926)	(19.926)
	<u>90,04%</u>	<u>180.074</u>	<u>180.074</u>

Á árinu 2017 var samkvæmt ákvörðun aðalfundar félagsins greiddur arður vegna B-deildar stofnsjóðs að fjárhæð 21,8 millj.kr. og reiknaðir vextir vegna A-deildar stofnsjóðs að fjárhæð 17 millj.kr. Á árinu 2016 nam greiddur arður 21,6 millj.kr. og reiknaðir vextir 16,1 millj.kr. Um nánari greiningu á eiginfjárreikningum er vísað til yfirlits um eigið fé á bls. 7.

Yfirverðsreikningur hlutfjár og lögbundinn varasjóður

Yfirverð innborgaðs hlutfjár er fjárhæð sem eigendur B-deildar stofnsjóðs hafa greitt umfram nafnverð B-deildar stofnsjóðs sem félagið hefur selt. Samkvæmt lögum um samvinnuhlutafélög skal félagið binda 25% nafnverð stofnsjóða í varasjóð, sem ekki má nota til að greiða hluthöfum arð.

Annað bundið eigið fé

Bundið eigið fé tengist endurmati á fasteignum félagsins og sýnir óafskrifaðan hluta endurmatsins að frádregnum tekjuskatti. Bundið eigið fé inniheldur einnig hlutdeild í uppsöfnuðum hagnaði dótturfélaga sem er umfram úthlutaðan arð frá dótturfélögum á hverju ári.

Skýringar

Annað bundið eigið fé greinist þannig:

	Sérstakt endumat	Hagnaður dótturfélaga	Samtals
Staða 1.1.2016	683.134	0	683.134
Sérstakt endurmat fasteigna	227.708		227.708
Sérstakt endurmat millifært	(28.608)		(28.608)
Hagnaður dótturfélaga		377.754	377.754
Úthlutaður arður		(22.600)	(22.600)
Staða 1.1.2017	882.234	355.154	1.237.388
Sérstakt endurmat fasteigna	105.997		105.997
Sérstakt endurmat millifært	(31.709)		(31.709)
Hagnaður dótturfélaga		165.070	165.070
Úthlutaður arður		(75.500)	(75.500)
Staða 31.12.2017	956.522	444.724	1.401.246

Óráðstafað eigið fé

Óráðstafað eigið fé er uppsafnaður óráðstafaður hagnaður, að frádregnum arðgreiðslum, reiknuðum vöxtum og öðrum eiginfjárfærslum.

16. Langtímaskuldir

	31.12.2017	31.12.2016
Skuldir við lánastofnanir	411.968	441.768
Skuldir við lífeyrissjóði	1.293.140	1.312.747
Skuldir við aðra	3.459	13.814
	1.708.568	1.768.329
Næsta árs afborganir langtímaskulda	(84.502)	(84.324)
Langtímaskuldir í árslok	1.624.066	1.684.005

Afborganir af langtímaskuldum greinast þannig:

	31.12.2017	31.12.2016
Afborganir 2018 / 2017	84.502	84.324
Afborganir 2019 / 2018	85.840	86.939
Afborganir 2020 / 2019	86.504	85.053
Afborganir 2021 / 2020	88.451	85.030
Afborganir 2022 / 2021	91.336	86.944
Afborganir síðar	1.271.934	1.340.039
	1.708.568	1.768.329

Vaxtakjör lána.....	0,0% - 5,4%	0,0% - 7,5%
---------------------	-------------	-------------

Eignir félagsins eru veðsettar vegna langtímaskuldar og áfallna vexta að fjárhæð 1.709 millj.kr. í árslok 2017 (2016: 1.781 millj.kr.).

Skýringar

17. Viðskiptaskuldir

Viðskiptaskuldir

	31.12.2017	31.12.2016
Innlendar viðskiptaskuldir	431.493	363.941
Erlendar viðskiptaskuldir	38.161	57.797
	<u>469.654</u>	<u>421.738</u>

18. Aðrar skuldbindingar

	31.12.2017	31.12.2016
Skuld vegna fjárfestinga	92.463	0
	<u>92.463</u>	<u>0</u>

Sláturfélag Suðurlands svf. gerði á árinu 2017 samning um byggingu fasteigna á Hvolsvelli og hófust framkvæmdir á árinu 2017. Gert er ráð fyrir að þeim ljúki á árinu 2018.

19. Næsta árs afborganir langtímaskulda

	31.12.2017	31.12.2016
Skuldir við lánastofnanir	37.752	36.819
Skuldir við lífeyrissjóði	44.444	41.642
Aðrar langtímaskuldir	2.306	5.863
	<u>84.502</u>	<u>84.324</u>

20. Aðrar skammtímaskuldir

	31.12.2017	31.12.2016
Ógreitt fyrir afurðir	23.766	29.933
Fyrirframinnheimtar tekjur	165.390	199.031
Ógreidd opinber gjöld	935	54.089
Ógreiddur VSK í tolli	62.327	2.324
Virðisaukaskattur	37.437	52.529
Ógreidd laun og launatengd gjöld	283.684	225.852
Ógreiddur arður	3.426	3.093
Ógreiddir áfallnir vextir	3.949	4.934
Aðrar skuldir	20.649	67.446
	<u>601.562</u>	<u>639.231</u>

21. Hreyfingar án greiðsluáhrifa

Sláturfélag Suðurlands svf. gerði á árinu 2017 samning um byggingu fasteigna á Hvolsvelli og hófust framkvæmdir á árinu 2017. Sá hluti af fjárfestingunni sem er ógreidd var eignferð meðal varanlegra rekstrarfjármuna og færð til skuldar því fjárfestingin kemur til greiðslu á árinu 2018. Fjárfestingin hefur ekki áhrif á handbært fé og er því ekki sýnd í sjóðstreymi.

22. Fjármálagæringar

22.1 Flokkar fjármálagæringa

Fjáreignir og fjárskuldir samstæðunnar skiptast í eftirfarandi flokka fjármálagæringa:

Fjáreignir	31.12.2017	31.12.2016
Bankareikningar	155.866	511.000
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur	1.206.524	1.251.889
Eignarhlutir í félögum	13.150	7.675
	1.375.539	1.770.564
Fjárskuldir	31.12.2017	31.12.2016
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir	1.071.216	1.060.969
Skuldir við lánastofnanir o.fl.	1.708.568	1.768.329
	2.779.784	2.829.298

Það er mat stjórnenda samstæðunnar að bókfært verð fjárskulda og fjáreigna samstæðunnar sé um það bil jafnt gangvirði þeirra. Samstæðan hefur ekki lagt mat á virði óskráðra félaga í sinni eigu.

22.2 Áhættustýring

Stjórnendur samstæðunnar fylgist með og greinir fjárhagslegar áhættur í rekstri samstæðunnar. Aðferðir vegna áhættustýringar eru yfirfarnar reglulega til að greina breytingar á markaði og starfsemi samstæðunnar. Eftirfarandi áhættur hafa verið greindar: vaxtaáhætta, gjaldmiðlaáhætta, útlánaáhætta og lausafjáráhætta.

22.3 Vaxtaáhætta

Vaxtaáhætta er áhættan af því að gangvirði eða framtíðar sjóðsflæði fjármálagæringa muni sveiflast vegna breytinga á markaðsvöxtum. Áhættunni eru stjórnað með eftirliti með vaxtaþróun.

Vaxtaáhættan nær til vaxtaberandi eigna og skulda samstæðunnar. Vaxtaberandi eignir og skuldir félagsins skiptast á milli fastra vaxta og breytilegra. Vaxtaberandi eignir og skuldir sem bera fasta vexti eru metnar á afskrifuðu kostnaðarverði. Breytingar á vöxtum sem leiða til breytinga á gangvirði þeirra eigna og skulda og hafa því ekki áhrif á bókfært verð. Vaxtabreytingar hafa áhrif á vænt sjóðstreymi af eignum og skuldum sem bera breytilega vexti.

Næmnigreining

Í töflunni hér á eftir er sýnt hver áhrif af 2,5% og 5,0% hækkun vaxta á vaxtaberandi eignir og skuldir hefði á afkomu og eigið fé á reikningsskiladegi. Næmnigreiningin tekur til þeirra vaxtaberandi eigna og skulda sem bera breytilega vexti og miðast hún við að allar aðrar breytur en þær sem eru hér til skoðunar séu fastar. Næmnigreiningin tekur tillit til skattaáhrifa og endurspeglar því þau áhrif sem koma í rekstrarreikning og á eigið fé.

Áhrif á afkomu og eigið fé eru þau sömu þar sem matsbreyting undirliggjandi fjármálagæringa er ekki í neinum tilvikum færð beint á eigið fé. Jákvæð fjárhæð merkir hækkun á hagnaði og eigin fé. Lækkun vaxta hefði haft sömu áhrif en í gagnstæða átt.

	31.12.2017		31.12.2016	
	2,5%	5,0%	2,5%	5,0%
Áhrif á afkomu og eigið fé	(3.375)	(6.750)	(2.538)	(5.075)

Skýringar

22.4 Gjaldmiðlaáhætta

Gjaldmiðlaáhætta er áhættan af því að gangvirkni eða framtíðar sjóðsflæði fjármálagerna muni sveiflast vegna breytinga á gengi gjaldmiðla. Gjaldmiðlaáhætta myndast þegar mismunur er á stöðu eigna og skulda í erlendum gjaldmiðli. Áhættunni er stjórnað með eftirliti með þróun gjaldmiðla.

Hér á eftir eru tilgreindir þeir gjaldmiðlar samstæðunnar sem mest áhrif hafa á rekstur hennar. Upplýsingar um gengi og útreikning á flökti taka tillit til sölugengis.

	Sölugengi í árslok		Breyting
	2017	2016	2017 / 2016
EUR	125,4	119,5	4,9%
GBP	141,3	139,3	1,4%
DKK	16,8	16,1	4,3%
NOK	12,8	13,1	-2,3%
USD	104,7	113,1	-7,4%

Gjaldmiðlaáhætta 31.12.2017

	Eignir	Skuldir	Hrein staða
Eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum	164.637	38.161	126.476

Gjaldmiðlaáhætta 31.12.2016

	Eignir	Skuldir	Hrein staða
Eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum	109.537	57.797	51.740

Næmnigreining

Í töflunni hér á eftir er sýnt hver áhrif af 2,5% og 5% hækkun á gengi íslensku krónunnar gagnvart viðkomandi gjaldmiðlum hefði á afkomu og eigið fé miðað við stöðu eigna og skulda í viðkomandi gjaldmiðlum á reikningsskiladegi. Í töflu hér að framan má sjá skiptingu erlendra eigna og skulda eftir myntum sem næmnigreiningin tekur til. Næmnigreiningin miðast við að allar aðrar breytur en þær sem eru hér til skoðunar séu fastar. Næmnigreiningin tekur til þeirra gjaldmiðla sem innifela mesta gjaldmiðlaáhættu. Næmnigreiningin tekur tillit til skattaáhrifa og endurspeglar því þau áhrif sem koma í rekstrarreikning og á eigið fé. Áhrif á afkomu og eigið fé eru þau sömu þar sem matsbreyting undirliggjandi fjármálagerna í erlendum gjaldmiðli er ekki í neinum tilvikum færð beint á eigið fé. Jákvæð fjárhæð merkir hækkun á hagnaði og eigin fé. Lækkun á gengi íslensku krónunnar gagnvart neðangreindum gjaldmiðlum hefði haft sömu áhrif en í gagnstæða átt.

	31.12.2017		31.12.2016	
	2,5%	5,0%	2,5%	5,0%
Áhrif á afkomu og eigið fé	2.530	5.059	1.035	2.070

22.5 Útlánaáhætta

Í útlánaáættu felst áhættan á því að mótaðilar félagsins geti ekki staðið við skuldbindingar sínar, sem leiðir til þess að félagið tapar á fjármálagerningum sínum. Félagið fylgist reglulega með þróun þeirra eigna sem tengjast útlánaáættu. Hámarksútlánaáhætta félagsins er sú bókfærða staða sem sundurliðuð er hér að neðan.

Hámarksútlánaáhætta greinist þannig:	31.12.2017	31.12.2016
Viðskiptakröfur	1.186.627	1.242.659
Aðrar kröfur	19.897	9.230
Bankainnstæður	155.866	511.000
	1.362.389	1.762.889

Skýringar

22.6 Lausafjárahætta

Lausafjárahætta er áhættan á því að félagið lendi í erfiðleikum við að mæta fjárhagslegum skuldbindingum sínum í náninni framtíð. Fjárhæðir eru ekki núvirtar. Samstæðan fylgist með lausafjárstöðu sinni með greiningu á gjalddaga fjáreigna og skulda til að geta endurgreitt allar skuldir á gjalddaga.

	Innan eins árs	2019	2020+	Samtals
Skuldir 31.12.2017				
Óvaxtaberandi	1.073.523	1.153	0	1.074.676
Með fljótandi vöxtum	168.655	38.061	336.155	542.871
Með föstum vöxtum	44.444	46.626	1.202.070	1.293.140
	<u>1.286.621</u>	<u>85.840</u>	<u>1.538.225</u>	<u>2.910.686</u>
Eignir 31.12.2017				
Óvaxtaberandi	1.238.737	0	0	1.238.737
Með fljótandi vöxtum	155.866	0	0	155.866
Með föstum vöxtum	0	0	0	0
	<u>1.394.603</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.394.603</u>
Hrein staða 31.12.2017	<u>107.982</u>	<u>(85.840)</u>	<u>(1.538.225)</u>	<u>(1.516.083)</u>
	Innan eins árs	2018	2019+	Samtals
Skuldir 31.12.2016				
Óvaxtaberandi	1.060.969	0	0	1.060.969
Með fljótandi vöxtum	41.588	35.325	335.316	412.229
Með föstum vöxtum	49.281	51.613	1.261.749	1.362.643
	<u>1.151.838</u>	<u>86.938</u>	<u>1.597.065</u>	<u>2.835.841</u>
Eignir 31.12.2016				
Óvaxtaberandi	1.289.695	0	0	1.289.695
Með fljótandi vöxtum	511.000	0	0	511.000
	<u>1.800.695</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.800.695</u>
Hrein staða 31.12.2016	<u>648.857</u>	<u>(86.938)</u>	<u>(1.597.065)</u>	<u>(1.035.146)</u>

23. Endurskoðunarkostnaður

Endurskoðunarkostnaður greinast þannig:	2017	2016
Vinna vegna endurskoðunar	14.685	13.890
Önnur vinna	5.350	5.855
	<u>20.035</u>	<u>19.745</u>

24. Önnur mál

Arion banki er með veð í öllum eignum Reykjagarðs hf. vegna skulda félagsins við bankann.

25. Samþykki ársreiknings

Samstæðuársreikningurinn var samþykktur á stjórnarfundum af forstjóra og stjórn og leyfður til birtingar þann 22. febrúar 2018.